

Yale SCHOOL OF MANAGEMENT
Program on Financial Stability

EliScholar – A Digital Platform for Scholarly Publishing at Yale

YPFS Resource Library

1-1-2003

Amendments to the Law on Deposit Guarantees for Individuals

Latvia: Saeima

<https://elischolar.library.yale.edu/ypfs-documents/12530>

This resource is brought to you for free and open access by the Yale Program on Financial Stability and [EliScholar](#), a digital platform for scholarly publishing provided by Yale University Library. For more information, please contact ypfs@yale.edu.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Grozījumi Fizisko personu noguldījumu garantiju likumā

Izdarīt Fizisko personu noguldījumu garantiju likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 13.nr.; 2000, 13.nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt likuma nosaukumu šādā redakcijā:

"Noguldījumu garantiju likums".

2. Izteikt 1.pantu šādā redakcijā:

"1.pants. Likumā ir lietoti šādi termini:

1) garantētais noguldījums - noguldījumu piesaistītāja klienta kontā esošie naudas līdzekļi jebkurā valūtā, kuri noguldījumu piesaistītājam ir jāatmaksā saskaņā ar likuma vai līguma noteikumiem;

2) garantētā atlīdzība - naudas summa, ko noguldījumu nepieejamības gadījumā izmaksā šajā likumā noteiktajā kārtībā un apmērā;

3) kopīgais noguldījums - garantētais noguldījums, kuru kopīgi izdarījušas divas vai vairākas personas vai tiesības uz kura izmantošanu divām vai vairākām personām ir nostiprinātas ar noguldījumu piesaistītāju rakstveidā noslēgtajā līgumā, izņemot noguldījumu, kuru izdarījušas fiziskās personas kā personālsabiedrības biedri vai tādas līdzīgas personu apvienības biedri (dalībnieki), kurai nav juridiskās personas statusa;

4) noguldījumu piesaistītājs - Latvijas Republikā reģistrēta banka, ārvalstu bankas filiāle vai krājaizdevu sabiedrība;

5) noguldījumu nepieejamības gadījums - noguldījumu piesaistītāja nespēja izmaksāt noguldījumus šādu iemeslu dēļ:

a) Finanšu un kapitāla tirgus komisija (turpmāk - Komisija) ir anulējusi atļauju (licenci) kredītiestādes vai krājaizdevu sabiedrības darbībai, un tiesa pasludinājusi noguldījumu piesaistītāju par likvidējamu, vai

b) tiesa ir pieņēmusi lēmumu par noguldījumu piesaistītāja bankrota procedūras uzsākšanu;

6) noguldītājs - persona, kam ir garantētais noguldījums noguldījumu piesaistītājā;

7) noguldījumu garantiju fonds - mantas kopums, kuru veido šā likuma 7.pantā minēto subjektu iemaksas un kura pārvaldīšanu nodrošina Komisija."

3. Izteikt likuma 2.pantu šādā redakcijā:

"2.pants. (1) Šā likuma mērķis ir noteikt garantiju vispārīgos principus attiecībā uz noguldījumiem noguldījumu piesaistītājos, kā arī noguldījumu garantiju fonda veidošanas, pārvaldīšanas un izlietošanas kārtību.

(2) Šā likuma noteikumi ir attiecināmi uz Latvijas Republikā reģistrētu banku filiālēm ārvalstīs, ja šo valstu normatīvie akti neparedz to obligātu piedalīšanos attiecīgās valsts noguldījumu garantiju sistēmā.

(3) Šā likuma noteikumi ir attiecināmi uz Latvijas Republikā reģistrētu banku filiālēm ārvalstīs, ja šo valstu normatīvie akti paredz to obligātu piedalīšanos attiecīgās valsts noguldījumu garantiju sistēmā un nosaka garantētās atlīdzības izmaksu kā attiecīgajā valstī un Latvijas Republikā spēkā esošo garantēto atlīdzību apmēru starpību.

(4) Šā likuma noteikumi nav attiecināmi uz:

1) Eiropas Savienības dalībvalstīs reģistrētu banku filiālēm Latvijā, ja šo valstu normatīvie akti paredz noguldījumu garantēšanu banku filiālēs ārvalstīs, ieskaitot Latviju, un aptver visus šajā likumā paredzētos noguldījumus, turklāt garantētā atlīdzība nav mazāka par Eiropas Kopienas tiesību aktos noteikto minimālo garantēto atlīdzību;

2) citu ārvalstu banku filiālēm Latvijā, ja šo valstu normatīvie akti paredz noguldījumu garantēšanu banku filiālēs ārvalstīs, ieskaitot Latviju, un aptver visus šajā likumā paredzētos noguldījumus, turklāt garantētā atlīdzība nav mazāka par šajā likumā noteikto.

(5) Šā likuma noteikumi nav attiecināmi uz bankām vai krājaizdevu sabiedrībām, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai atzītas par likvidējamām, maksātnespējīgām vai bankrotējušām."

4. 3.pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

"(1) Neatkarīgi no noguldījuma izdarīšanas dienas garantētā atlīdzība vienam noguldītājam par noguldījumu piesaistītājā izdarīto noguldījumu ir šāda:

1) no šā likuma spēkā stāšanās dienas līdz 1999.gada 31.decembrim - noguldījuma pamatsummas apmērā, bet ne vairāk kā 500 latu;

2) no 2000.gada 1.janvāra līdz 2001.gada 31.decembrim - garantētā noguldījuma apmērā, bet ne vairāk kā 1000 latu;

3) no 2002.gada 1.janvāra līdz 2003.gada 31.decembrim - garantētā noguldījuma apmērā, bet ne vairāk kā 3000 latu;

4) no 2004.gada 1.janvāra līdz 2005.gada 31.decembrim - garantētā noguldījuma apmērā, bet ne vairāk kā 6000 latu;

5) no 2006.gada 1.janvāra līdz 2007.gada 31.decembrim - garantētā noguldījuma apmērā, bet ne vairāk kā 9000 latu;

6) no 2008.gada 1.janvāra - garantētā noguldījuma apmērā, bet ne vairāk kā 13 000 latu.

(2) Ja noguldītājam vienā noguldījumu piesaistītājā ir vairāki garantētie noguldījumi, visus viena noguldītāja garantētos noguldījumus summē un uzskata par vienu garantēto noguldījumu.";

papildināt pantu ar jaunu trešo un ceturto daļu šādā redakcijā:

"(3) Noguldītāja tiesības uz garantēto atlīdzību un tās viņa saistības pret noguldījumu piesaistītāju, kuru izpildes termiņš iestājas līdz šā likuma 14.pantā noteiktā noguldītāju pretenziju iesniegšanas termiņa beigām, tiek savstarpēji dzēstas ar ieskaitu, un to ņem vērā, aprēķinot garantēto atlīdzību.

(4) Garantētā atlīdzība par kopīgo noguldījumu tiek izmaksāta katrai kopīgo noguldījumu izdarījušai personai atbilstoši tās noguldījuma daļai, kas noteikta ar noguldījumu piesaistītāju noslēgtajā līgumā. Ja katras personas daļa kopīgajā noguldījumā nav noteikta, kopīgais noguldījums sadalāms vienlīdzīgās daļās.";

uzskatīt līdzšinējo trešo daļu par piekto daļu.

5. Izteikt II nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

"II nodaļa. Noguldījumu garantiju fonds".

6. Izteikt 4. un 5.pantu šādā redakcijā:

"4.pants. Komisija nodrošina līdzekļu uzkrāšanu noguldījumu garantiju fondā, noguldījumu garantiju fonda pārvaldīšanu un garantētās atlīdzības izmaksu, kā arī īsteno kreditoru prasījuma tiesības pret noguldījumu piesaistītāju izmaksātās garantētās atlīdzības apmērā.

5.pants. Noguldījumu garantiju fonda līdzekļu uzkrāšanu un garantētās atlīdzības izmaksu uzrauga Komisijas konsultatīvā finansu un kapitāla tirgus padome."

7. Aizstāt 7.panta 1.punktā un 16.pantā vārdu "banka" (attiecīgā locījumā) ar vārdiem "noguldījumu piesaistītājs" (attiecīgā locījumā).

8. Izteikt 8.pantu šādā redakcijā:

"8.pants. (1) Banka un ārvalstu bankas filiāle mēneša laikā pēc tam, kad saņēmusi atļauju (licenci) kredītiestādes

darbībai, izdara noguldījumu garantiju fondā vienreizēju sākotnējo iemaksu 50 000 latu apmērā, bet krājaizdevu sabiedrība mēneša laikā pēc tam, kad saņēmusi atļauju (licenci) krājaizdevu sabiedrības darbībai, izdara noguldījumu garantiju fondā vienreizēju sākotnējo iemaksu 100 latu apmērā.

(2) Noguldījumu piesaistītāja maksājumi noguldījumu garantiju fondā, kas veicami reizi ceturksnī, tiek noteikti 0,05 procentu apmērā no garantēto noguldījumu vidējā atlikuma noguldījumu piesaistītājā iepriekšējā ceturksnī. Noguldījumu piesaistītāja maksājumi veicami latos.

(3) Maksājumi noguldījumu garantiju fondā netiek veikti par:

1) centrālo banku un noguldījumu piesaistītāju noguldījumiem;

2) finansu iestāžu noguldījumiem;

3) to institūciju noguldījumiem, kuras tiek finansētas no valsts budžeta vai pašvaldību budžetiem;

4) tranzītfondiem (saistības pret Latvijas Republikas valdību, kuras izriet no kredītiestādei piešķirtajiem speciālajiem fondiem tranzītkredītu izsniegšanai).

(4) Noguldījumu piesaistītājs veic maksājumus noguldījumu garantiju fondā līdz brīdim, kad iemaksātā summa sasniedz apmēru, kas nodrošina likumā garantētās atlīdzības izmaksu tiem šā noguldījumu piesaistītāja noguldītājiem, kuriem saskaņā ar likumu ir tiesības uz šādu atlīdzību. Ja noguldījumu piesaistītājam garantētās atlīdzības izmaksām ir nepieciešami lielāki līdzekļi, tas atjauno maksājumus noguldījumu garantiju fondā.

(5) Noguldījumu piesaistītāja maksājumi noguldījumu garantiju fondā ir iekļaujami noguldījumu piesaistītāja izdevumos."

9. 9.pantā:

aizstāt vārdu "noguldījumi" (attiecīgā locījumā) ar vārdiem "garantētie noguldījumi" (attiecīgā locījumā);

izslēgt vārdus "fizisko personu";

papildināt pantu pēc vārda "lielumu" ar vārdiem "ievērojot šā likuma 8.panta trešajā daļā noteikto".

10. Izteikt 10., 11., 12., 13. un 14.pantu šādā redakcijā:

"10.pants. (1) Noguldījumu piesaistītājs līdz katra ceturkšņa pirmā mēneša 20.datumam veic maksājumus noguldījumu garantiju fondā šā likuma 8.pantā noteiktajā apmērā, ieskaitot līdzekļus kontā Latvijas Bankā.

(2) Noguldījumu piesaistītāja maksājumi noguldījumu garantiju fondā nav uzskatāmi par Komisijas saistībām pret noguldījumu piesaistītāju un nav atmaksājami, ja tā darbība tiek izbeigta.

11.pants. Noguldījumu piesaistītājam ir pienākums Komisijas padomes noteiktajā kārtībā un termiņā iesniegt Komisijai ceturkšņa pārskatu par garantētajiem noguldījumiem.

12.pants. (1) Noguldījumu piesaistītājam ir pienākums aprēķināt un samaksāt soda naudu par summām, kas noteiktajā termiņā nav iemaksātas noguldījumu garantiju fondā. Šī soda nauda iemaksājama kontā Latvijas Bankā.

(2) Soda nauda par summām, kas noteiktajā termiņā nav iemaksātas noguldījumu garantiju fondā, ir 0,05 procenti no termiņā nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu. Soda nauda aprēķināma par laiku, par kuru noguldījumu piesaistītājs nav veicis aprēķināto katra ceturkšņa maksājumu.

(3) Ja noguldījumu piesaistītājs nokavējis noteikto maksājuma termiņu vairāk par 30 dienām, Komisijai saskaņā ar tās lēmumu ir tiesības bezstrīda kārtībā piedzīt termiņā nesamaksātās summas un soda naudu no tā konta Latvijas Bankā, iesniedzot Komisijas lēmumu Latvijas Bankai.

(4) Ja noguldījumu piesaistītājs vairāk nekā divus mēnešus nav labprātīgi un pilnā apmērā veicis maksājumus noguldījumu garantiju fondā, Komisija brīdina noguldījumu piesaistītāju, ka atļauja (licence) kredītiestādes vai krājaizdevu sabiedrības darbībai var tikt anulēta.

(5) Ja noguldījumu piesaistītājs mēneša laikā pēc tam, kad Komisija izteikusi brīdinājumu, ka atļauja (licence) kredītiestādes vai krājaizdevu sabiedrības darbībai var tikt anulēta, nav labprātīgi un pilnā apmērā veicis maksājumus noguldījumu garantiju fondā, Komisija var anulēt noguldījumu piesaistītājam izsniegto atļauju (licenci) kredītiestādes vai krājaizdevu sabiedrības darbībai.

13.pants. (1) Noguldījumu garantiju fondu izlieto garantēto atlīdzību izmaksām, ar garantēto atlīdzību izmaksu organizēšanu saistīto izdevumu segšanai, kā arī samaksai pārvaldītājam, ja saskaņā ar šā panta otro daļu noguldījumu garantiju fonda pārvaldīšana nodota citam pārvaldītājam. Noguldījumu garantiju fondu pārvalda saskaņā ar Komisijas padomes apstiprinātajiem noteikumiem. Noguldījumu garantiju fonda līdzekļus glabā kontā Latvijas Bankā.

(2) Saskaņā ar Komisijas padomes lēmumu noguldījumu garantiju fonda pārvaldīšanu, noslēdzot attiecīgu līgumu, var nodot citam pārvaldītājam.

(3) Ienākumus (augļus), kas iegūti, pārvaldot noguldījumu garantiju fondu, ieskaita šajā fondā.

(4) Noguldījumu garantiju fonda līdzekļus aizliegts izmantot šajā likumā neparedzētiem mērķiem. Citus Komisijas līdzekļus, kas nav noguldījumu garantiju fonda līdzekļi, aizliegts izmantot garantētās atlīdzības izmaksām.

14.pants. (1) Garantēto atlīdzību izmaksā tikai tiem noguldītājiem, kuri likumā noteiktajā termiņā pēc noguldījumu nepieejamības gadījuma iestāšanās ir iesnieguši savas prasības noguldījumu piesaistītāja likvidatoram vai administratoram un kuru prasības minētās personas ir atzinušas. Noguldījumu nepieejamības gadījums iestājas ar dienu, kad stāties spēkā tiesas nolēmums par noguldījumu piesaistītāja atzīšanu par likvidējamu vai par bankrota procedūras uzsākšanu.

(2) Komisija vai tās pilnvarota persona garantētās atlīdzības izmaksas veic saskaņā ar noguldījumu piesaistītāja likvidatora vai administratora apstiprinātu sarakstu, kuru noguldījumu piesaistītāja likvidators vai administrators iesniedz Komisijai ne vēlāk kā desmit dienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā termiņa beigām."

11. Aizstāt 15., 16. un 20.pantā vārdus "Finansu un kapitāla tirgus komisija" (attiecīgā locījumā) ar vārdu "Komisija" (attiecīgā locījumā).

12. Izteikt 17. un 18.pantu šādā redakcijā:

"17.pants. Garantētā atlīdzība netiek izmaksāta par:

- 1) centrālo banku un noguldījumu piesaistītāju noguldījumiem;
- 2) finansu iestāžu noguldījumiem;
- 3) to institūciju noguldījumiem, kuras tiek finansētas no valsts budžeta vai pašvaldību budžetiem, tai skaitā tranzītfondiem;
- 4) to noguldītāju noguldījumiem, kuri atbilstoši likumam ir ar noguldījumu piesaistītāju saistītas personas;
- 5) trešo personu noguldījumiem, kas izdarīti šā panta 7.punktā minēto personu vārdā vai uzdevumā (pilnvarojumā);
- 6) noguldījumiem, kas noguldītājiem individuāli piešķirti ar sevišķi augstām procentu likmēm vai citiem noteikumiem, kuru izpilde veicinājusi noguldījumu piesaistītāja finansiālā stāvokļa pasliktināšanos;
- 7) garantētajiem noguldījumiem, kas saistīti ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai atzīstami par noziedzīgi iegūtiem līdzekļiem, ja stāties spēkā notiesājošs tiesas spriedums;
- 8) garantētajiem noguldījumiem, kas pieņemti kā nodrošinājums noguldītāja vai trešo personu saistībām pret noguldījumu piesaistītāju, līdz pilnīgai šo saistību izpildei;
- 9) garantētajiem noguldījumiem, kuri izriet no prasījuma, kas pret noguldījumu piesaistītāju ir radies vai varētu rasties sakarā ar to, ka noguldījumu piesaistītājs veicis darījumus ar uzrādītāja noguldījumu (depozītu) sertifikātiem vai uzrādītāja obligācijām;
- 10) noguldījumiem, kas saskaņā ar likumu veido noguldījumu piesaistītāja pašu kapitālu;
- 11) garantētajiem noguldījumiem, kas saskaņā ar likumu ir apķīlāti vai arestēti.

18.pants. Garantēto atlīdzību nosaka atbilstoši garantētā noguldījuma apmēram noguldījumu nepieejamības gadījuma iestāšanās dienā."

13. Aizstāt 19.pantā vārdu "noguldījumi" ar vārdiem "garantētie noguldījumi" un vārdus "maksātnespējas iestāšanās dienā, kas noteikta tiesas spriedumā" ar vārdiem "noguldījuma nepieejamības gadījuma iestāšanās dienā".

14. Aizstāt 20.pantā vārdu "termiņus" ar vārdu "laiku".

15. Papildināt III nodaļu ar 20.¹ un 20.² pantu šādā redakcijā:

"20.¹ pants. (1) Garantēto atlīdzību izmaksā ne vēlāk kā triju mēnešu laikā no dienas, kad iestāties noguldījumu nepieejamības gadījums.

(2) Komisijai saskaņā ar Komisijas padomes lēmumu ir tiesības noteikt garantētās atlīdzības izmaksas termiņa pagarinājumu uz laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus.

(3) Komisijai saskaņā ar Komisijas padomes lēmumu ir tiesības noteikt garantētās atlīdzības izmaksas termiņa pagarinājumu vēl divas reizes, katru reizi uz laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus.

20.² pants. (1) Noguldījumu piesaistītājam pirms noguldījuma izdarīšanas ir pienākums sniegt noguldītājam informāciju par garantētās atlīdzības apmēru un izmaksas kārtību.

(2) Noguldījumu piesaistītājam reklāmas nolūkos atļauts izmantot tikai vispārīgu atsauci uz savu dalību noguldījumu garantiju sistēmā, bet aizliegts izmantot jebkādu skaitlisku informāciju par noguldījumu garantijām."

16. Papildināt pārejas noteikumus ar 4.punktu šādā redakcijā:

"4. Likuma 8.panta pirmās daļas noteikumi netiek piemēroti attiecībā uz:

1) noguldījumu piesaistītājiem, kuri atļauju (licenci) kredītiestādes vai krājaizdevu sabiedrības darbībai saņēmuši pirms šīs tiesību normas stāšanās spēkā;

2) noguldījumu piesaistītājiem, kuri izveidojušies, apvienojoties vienam vai vairākiem noguldījumu piesaistītājiem, kuriem apvienošanās dienā bija spēkā esoša atļauja (licence) kredītiestādes vai krājaizdevu sabiedrības darbībai;

3) ārvalstu bankas filiāli Latvijā, kura tiek izveidota, reorganizējot attiecīgās ārvalstu bankas meitasuzņēmumu - Latvijas Republikā reģistrētu banku, vai attiecībā uz ārvalstu bankas meitasuzņēmumu - Latvijas Republikā reģistrētu banku, kas tiek izveidota, reorganizējot attiecīgās ārvalstu bankas filiāli Latvijā."

Likums stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2001.gada 11.oktobrī.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2001.gada 31.oktobrī